Ч. 38. Четвер 4 марта (19 лютого) 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

## Вісти політичні.

*До ситуациї. — Справи угорскі. — Положене в Сербії.*

В неділю явили ся у п. Президента мінїстрів заступники народно німецкого вільнодумного союза посли др. Кіярі, др. Ґрос, Пахер, др. Перґельт і Вольф на нараду. Прибув також мінїстер ґр. Штірґк, др. Гогенбурґер і др. Шрайнер. Бар. Бінерт представив їм політичне положене, пояснив свої наміри і просив о підмогу в подвигненю парляменту до працї. Нарада дала характер чисто інформацийний, не роблено там ніяких обітниць анї постанов. „Slavische Korresp." подає, що др. Пацак скликує членів виконного комітету славяньского союза на 4 марта а парляментарну комісию чеського союза скликує заступник голови п. Удржаль на 3 марта. Войовничий настрій в Славяньскім Союзї против кабінету бар. Бінерта, після слів „Korresp. Centrum", почниває зникати, позаяк борба з ним перед полагодженем закона про побір новобранців і предложене про удержавнене була би безвиглядна і спричинила би примінене § 14. Але по Великодних сьвятах, коли ті предложеня будуть полагоджені і успішна праця в ческім соймі запевнена, надіє ся союз спарляментаризована кабінету і зміни президента мінїстрів.

Пос. др. Моржей простує закиди в „N. fr. Presse", немов би він з своїми сторонниками поборював кандидатуру дра Патая на президента палати; противно, попирає єго тим усильнїйше яко свого особистого приятеля, отже про роз'єднане в христ.-суспільнім сторонництві не може бути бесїди. „Grazer Volksblatt" подає, що вісти з лїберальних кругів були невірні, позаяк стирийскі посли, краяни пос. Патая, зажадали, щоби він зголосив свою кандидатуру. В ческім таборі здаєть ся погодять ся вкінци з гадкою, що президентура припаде христ.-суспільним. „Narodni Listy" зазначують, що раз сповнена похибка, що президия палати прислугує членови найчисленнїйшого сторонництва, стала внутрішною потребою христ.-суспільного сторонництва по покликаню дра Вайскірхнера до кабінету, але постанова в тій справі ще не запала.

Вчера вечером відбуло ся засїдане угорскої банкової комісиї. Референт Галльо вніс, аби правительство предложило закон о утвореню самостійного угорского банку і аби не продовжувало привилею спільного банку. Президент мінїстрів др. Векерле жадав відложеня дискусиї і підніс, що по мисли угодового закона належить розпочати переговори з банком. На случай — сказав він — коли би ми по принятю внесеня референта не могли осягнути успішного висліду, виринє для нас питане, чи правительство зможе взяти на себе обовязок переведеня того внесеня, чи нї, а тодї правительство відповідно до того устроїть ся. Мінїстер торговлї Кошут заявив, що правительство стоїть при утвореню банку картельового. Коли би та річ показала ся неможливою, настала би зовсім нова ситуация. Остаточно по довшій дискусиї ухвалено полишити предсїдателеви речинець скликаня слїдуючого засїданя.

Як зачувати, сербске правительство супротив ради Росиї, аби зрекло ся територияльних жадань, заявить, що полишає великим державам остаточне порішене справи територияльного відшкодованя, віруючи ще в єство ване справедливости. Сербске правительство пересьвідчене, що рішенє Европи, не відповідаюче дійстним відносинам на Балканї, не причинить ся до скріпленя мира, так загально пожаданого.

Грецка часопись Neolopos подає розмову з одним високим росийским дипломатом, який заявив, що сербска справа не є житєвим пита-

20)

## Небезпечна тайна.

*З анґлійского — Чарльса Ріда.*

(Дальше).

Глава дванайцята.

Тайне подруже.

Марі і Вальтер Кліфорд сиділи при снїданку, в малій господї, коли нараз увійшла пані Істон, очевидячки чогось занепокоєна.

— Панно Марі...—відозвала ся она.

— Не панно, а пані!—перебив їй Вальтер.

— Ви обоє будете гнївати ся на мене — говорила пані Істон дальше — але я не маю на то иншої ради, лиш мушу вас, пані Марі, відвезти до дому.

— До дому? — сказала на то Марі — коли менї і тут добре.

— Хоч би й як, а за пів години мусимо звідси виїхати — сказала пані Істон.

Молода пара зачала тому противити ся, але пані Істон обставала при своїм. — Менї снило ся, що нас відкрили — сказала она — то було остережене. Чей же самі признаєте, пане Вальтер, що за вами будуть в Кліфорд Гіль допитувати ся і вам годї тут ще другий день сидїти. А ви, міс Марі, звіжте, який тягар взяла я на себе і не відкладайте дальше свого виїзду. Я аж дрожу зі страху, бо я переконана, що мій сон віщує щось недоброго.

Вальтер і Марі лиш глянули по собі та й зараз рішили ся вертати, щоби добрій жінцї не робити клопоту без потреби. Вальтер казав длятого запрягати конї до воза, а свого сїдлати. Опісля вийшли обоє до города. Тимчасом пані Істон спакувала всї річи і за пів години вже виїхали.

Як раз доїхали були до того місця, де розходили ся дороги. Станьте-но трохи — відозвала ся пані Істон до Вальтера. — Чи то не туди дорога до Кліффорд Гіль.

— Можна і туди їхати— відповів молодий мужчина, — але на тую менї туди їхати, коли я можу насамперед поїхати до вас. -

— Про мене—сказала на то пані Істон— лиш їдьте і не тратьте часу, бо я буду могла аж тодї свобідно відотхнути, коли стану на фармі.

Они поїхали дальше і за годину станули на горбі, з котрого вже видко було жільбертску фарму.

— От ми вже й щасливо доїхали до фарми— відозвала ся Марійка до пані Істон.— Але хто то онтам їде? — спитала она нагло. Таж то хтось з'їздже нашим сивим конем з горба. То прецї не тато... Нї, нї, тепер вже виджу, хто то... то пан Гоп... Отже він здоров і вернув знов до нас... якаж я щаслива!

— Пан Гоп! — крикнула пані Істон. — Змилуйте ся, дитинко, їдьте чим скорше, а ви пане Вальтер наверніть конем і втїкайте звідси як найскорше.

— Та нїби чого, пані Істон?

— Чоловіче! — крикнула она. — Ви не маєте і понятя о тім, що я знаю і мушу узглядити. Коли в сїй хвили не щезнете звідси, то перестанемо жити з собою в дружбі.

— Алеж, пані Істон, чого ви так перепудили ся пана Гопа! — спитала Марійка. — Я єго зовсїм не бою ся, хиба лиш мого тата.

— Бо ви не знаєте, що говорите, дитинко! Пана Бартлія можна легко затуманити; длячого, того не хочу вам сказати. З паном Гопом маєсь річ инакше. Коби я лиш могла там скорше бути та поговорити з сестрою, заким він зачне її розпитувати на всї боки!

Ся справа небавком рішила ся. Пан Гоп заїхав до двора на фармі, підчас коли Марі і пані Істон були ще далеко від него. Ставувши на хуторі, казала она випрягти конї, завести до стайнї а великий подорожний кіш зложити в броварі. Завела відтак Марійку задними сходами до її комнати а сама пішла навідати ся до сестри і пана Гопа. Побачивши сего послїдного, відозвала ся пані Істон до него:

— А ви звідки тут взяли ся, пане Гопе! Тож то Марійка буде тїшити ся. А ви давно вже вернули?

— Лише що вчера — відповів Гоп. — Як чую, Марійка була чогось недужа. Що їй такого бракувало?

— Була, бачите, коли сюди прийшла, така блїда, що я аж перепудив ся, бракувало їй якоїсь зміни — але щоби була поважно хора — того не скажу. Впрочім самі переконаєте ся... Піди, сестро, до Марійки та скажи їй, хто приїхав.

Коли сестра вийшла, відозвав ся Гоп: Я

нем для Росиї, проте нема причини, щоби добрі відносини єї до нашої монархії могли пірвати ся. Дуже остро ганить поведене Сербії молодотурецкий посол і редактор Ізмаїл Гаккі в часописи Tanin. Він каже, що Сербія сама не знає, чого хоче, або инакше, она знає добре, що ніколи не дістане того, чого хоче. Мимо сего она непокоїть Европу своїми неслушними домаганями. Лише Туреччина понесла страти, а винагороди жадає Сербія. За що? Адрийска зелізниця не обходить ані Сербію ані Чорногору, лише Туреччину і коли она се буде уважала конечним, то єї вибудує. Домаганє областної злуки Сербії і Чорногори уважає Tanin безосновним і каже, що Австро-Угорщина надто сильна, щоби Сербія могла числити під тим взглядом на успіх. Она може дістати лише винагороду на економічнім поли.

Мимо солідарного становища всіх держав в сербскій справі воєвниче одушевлене в Сербії не устає. Вправді Сербія під новим правительством поступає дещо оглядніїше, але уоружуванє тревае дальше, покликують щораз то нових резервістів на вправи та ріжними дорогами надходять нові запаси оружия і амуниції. Скупштина мала вже ухвалити весь кредит, якого домагав ся міністер війни. Вправді міністер Новакович заявив дописувателеви часописи „Matin“, що Сербія не бажає війни і не хоче єї викликувати, одначе дальша его заява, що Сербія вдоволить ся вузким поясом землі, який получив би єї з Чорногорою, не позваляє сумнївати ся, що коли Сербія від сего домаганя не відступить, то війна буде неминуча, бо Австро-Угорщина рішучо на таку уступку не пристане, вже хоч би з сего взгляду, що виглядало би оно на упокорене нашої монархії. Після депеш, які надходять з Білгороду, можна вносити, що не наступила ніяка зміна на лучше в відносинах австро-угорско-сербских. Міністер війни Живкович бажає перевести такий воєнний плян, щоби з 250.000 армії, яку сподіває ся зібрати до цьвітня, по 100.000 займало становища вздовж Дунаю і Сави до устя, Дрини, а 50.000 з Чорногорцями і добровольцями впало до Босни.

# Новинки.

**Львів, дня 3-го марта 1909.**

— **Загальні збори** музичного тов-а ім. М. Лисенка відбули ся в неділю дня 28 лютого при участи 26 членів. Відкриваючи збори подав голова товариства проф. Волод. Шухевич справоздане з діяльности виділу за час від 4 грудня 1907 до кінця 1908 р. В тім часї виладив виділ новий шкільний реґулямін, обовязуючий елевів інститута, взглядно їх родичів, і осібний реґулямін, обовязуючий директора і членів учительского збору. Дальше позаводив виділ шкільні дневники, головні каталоґи, вписові карти і инші друки і викази, приписані для веденя муз. інститутів; з'орґанізував для учеників руской ґімназиї науку гри на дутих інструментах і на скрипці, а з науки тої користає тепер 57 учеників під проводом проф. Яр. Витошиньского. Інструменти, достарчені львівскою фірмою Невчика, суть найліпшої якости, а ученикам уможливив виділ набувати їх на сплату в місячних дуже малих ратах. На сей рік вписало ся до інститута на науки гри на фортепяні, на скрипці і сольового сьпіву разом 79 елевів; 6 з них увільнив виділ від цілої а 9 від половини шкільної оплати. Учительский збір змінив ся сего року о стілько, що замість дотеперішного учителя гри на скрипці приняв сей обовязок звістний з естради концертової проф. Евген Перфецкий, а науку теориї і гармонії уділяє проф. Філ. Колесса. З уваги, що на розписаний конкурс на артистичного директора не вплинуло ніяке відповідне подане, а переговори з п. Е. Перфецким о обнятє директури не довели до пожаданого результату, бо п. Перфецкий задля браку часу не міг сего обовязку на себе приняти, упросив виділ проф. п-ну Галю Ясеницку обняти обовязки заступника артистичного директора, а управу адміністрацийну інститута і надзір над наукою віддав голові тов., котрий сей обовязок сповняє зовсїм безкористно. Вкінци посьвятив голова теплу згадку помершим братам Анатолеви і Іванови Вахнянинам, з котрих перший був основателем інститута і довголїтним его директором, а другий провадив дирекцию по смерти брата до кінця червня 1908 р. Повстанем з місць почтили зібрані память обох для товариства заслужених братів Вахнянинів. — По принятю сего справоздання принято і справоздання з фінансового стану інститута за час від 1 вересня 1907 до 31 вересня 1908, а музичного тов. за час від 4 грудня 1907 до 31 грудня 1908. На внесенє контрольної комісиї уділено уступаючому виділови абсолюторию з его діяльности. Опісля означили збори річну вкладку для членів на р. 1909 по 2 К, затвердили уложений виділом новий шкільний реґулямін, а вкінци приняли внесене виділу в справі заснованя стипендиї ім. Нат. Вахнянина в цїли виобразованя в науці сольового співу, а поки-що уповажнили виділ признати одно місце безплатної науки гри на фортепяні в інституті за стипендию его імени. Через акламацию вибрано головою товариства проф. Володимира Шухевича, заступником голови лїкаря дра Петра Сушкевича, виділовими: радника Спір. Баньковского, Мих. Волошина, Йос. Доманика і проф. Філ. Колессу, а заступниками: дра Мирона Вахнянина, секр. Йос. Дрималика і радн. Олекс. Кміцикевича. До контрольної комісиї вибрано: дир. Ів. Біликовского, проф. дра І. Копача і інж. Юл. Мудрака.

— **Загадочна смерть** Михайлини Семенюк, тої дівчини, що через 12 лїт ходила перебрана за мужчину і недавно тому померла в загадочний спосіб в Чернівцях, вже вияснила ся. При лїкарских оглядинах показало ся, що она померла цїлком природною смертию, іменно з причини затовщення серця і нечінок. Зелена теч, яку найдено в жолудку, не є нічо иншого, як цїлком звичайне средство проти корчів жолудкових, якого она коротко перед смертию зажила. Вкінци показало ся, що і мозок єї не находив ся в нормальнім станї.

— **Огнї.** Вчера вибух огонь в помешканю Германа Катца і знищив цїлу підлогу. Займило ся від вуглика, що випав з печи на підлогу. — В Мокрянах судово-вишеньского повіта вибух в ночи дня 24 лютого огонь в домі одного з тамошних господарів і знищив хату до тла. Огонь був мабуть підложений.

— **Дрібні вісти.** Збори основателїв „Людового театру“ відбудуть ся в суботу дня 6 с. м. в льокали „Товариства для розвою руской штуки“ (Ринок ч. 10 I пов.; від ул. Бляхарской). Початок о 5 год. — В тернопільскій рускій ґімназиї завалила ся дня 21 лютого стеля, що передїлює 4 кл. на поверсі а 7 на партері, і знищила всї предмети шкільні. Стелю направлено. — В Острові коло Галича жінка тамошного господаря Олекси Геденея привела на сьвіт трійнята: двох синів і одну донечку. Матїр і діти здорові. — Вояк поліційний знайшов на ул. Сонїчній бочку повил і зложив єї на поліциї. — В Станиславові збанкротував Генрих Келлер, властитель корінного склепу. — В Коломиї відобрав собі житє вахмайстер жандармериї Іван Чарнота.

— **Нема нічо злого, що не вийшло би на добре.** Страх, який викликала чутка про недалеку війну, не остав ся без добрих наслідків. Богато тих, що жили доси „на віру“ або в т. зв.

---

не гадав, що вас побачу... Ваша сестра казала, що вас нема дома.

— Ми не далеко були звідси — відповіла пані Істон — та й троки скорше приїхали, як було первістно постановлено, та й панна Марі буде з того рада, що побачить ся з вами, як щоби оглядала хоч би й найкрасші сторони.

Они розмавляли так ще хвильку, коли увійшла Марійка. Она тїшила ся дуже, що его побачить, бо хотїла єму все в все розповісти. Та й Гоп дуже зрадів, коли єї побачив, а витягнувши обі руки до неї, сказав: То се тота бліда дівчина, котру я гадав побачити? Таж она цвитуча як рожа.

— То з радости, що вас побачила — сказала на то пані Істон. — Поговоріть же собі а я тимчасом дещо приладжу, бо треба, щоби ви дещо перекусили. Та й ваші річи, Марійко, кажу спакувати і винести на віз. Отже сідайте собі і балакайте.

Марійка мала тілько що розповідати Гопови, що він навіть не мав часу поспитати єї, як їй жиє ся. Она розповіла єму все, що діяло ся підчас его неприсутности, особливо же про хоробу полковника, а відтак спитала его, чи він вже говорив з єї татом про Вальтера.

— Лиш коротенько — відповів він. — Але ви ще такі молоді, люба Марійко, а я не маю права і охоти мішати ся до ваших справ. Коли же хочете знати, що я думаю про того молодого чоловіка, то скажу вам, що він мені дуже подобає ся. Він честний і щирий, чоловік доброго серця і на него можна спустити ся.

Так балакали они, коли увійшла служниця і перебила їм, зачавши накривати до стола а відтак подала й перекуску. Увійшла і пані Жільберт та єї сестра Нансї Істон а коли відтак серед веселої балаканки попоїли і випили повіз таки сам Гоп Марійку до дому, де їх обоє повитав дуже сердечно пан Бартлї.

Тимчасом заїхав Вальтер до Кліффорд Галь але бояв ся зайти відразу до недужого батька і спитав насамперед старого слуги Джона Бакера, що чувати з батьком.

— Полковник дуже хорий; допитував ся кілька разів за вами. Я знав, де ви поділи ся, значить ся, я здогадував ся та й може не зле, бо я бачите, старий слуга, але може ще буду служити і у вас та вашої пані, — отже я не сказав старшому панови, чого я здогадував ся а таки збрехав, хоч безлично, що ви поїхали по доктора до Льондону.

— Добре, що бодай ти о тім памятав і я дякую тобі за то сердечно; але щоби то не була брїхня, то я в сїй хвили уложу телеґраму до одного знаменитого лїкаря, а ти віднеси єї зараз до уряду телеґрафічного і надай.

Вислано зараз депешу а коли старий полковник пробудив ся з неспокійного сну, побачив вже сина коло себе. — То ти, мій хлопче — сказав він слабим голосом і витягнув худощаву руку до него. Вальтера вразило то глубоко в серця. Батько не відозвав ся ані одним словом докору до него.

— Ви допитували ся за мною, тату — відозвав ся він несьміливо.

— А так, допитував ся, але я знаю, що ти на мене не забув, хоч не був при менї.

Більше не сказав полковник нічого і не випитував ся, лиш ждав вже спокійно приїзду доктора, а син тепер не відступав его ані на крок. На другий день досьвіта приїхав доктор Гарнер, оглянув недужого, розпорядив, що по треба а наконець сказав Вальтерови, що стан недужого есть дуже небезпечний, бо хороба кинулась до середини. Коли єї удасть ся звідтам вигнати і спровадити назад в ногу, то недужий буде ще довго жити. І дійстно під опікою доктора недужому значно полекшало, але за то дістав він страшних болів в нозї. І на то дав лїкар раду а зробивши що потреба поїхав назад до міста, дïставши добру заплату.

Полковник натерпів ся ще дуже, але до чотирнайцять днів вже єму було значно полекшало; він дістав апетит і міг вже навіть цїлий день пересиджувати на дворі. Син его за той час лиш рідко коли опускав. Але коли старому ставало вже лекше, зачав Вальтер частїйше виїздити до своєї молодої жіночки.

Коли вернув одного разу з такої тайної поїздки, застав батька і Юлію в бібліотецї. Старий диктував їй лист а она писала. Коли Вальтер увійшов, полковник розповів єму зараз, що пише до представителя їх повіта, пана Беля, бо хотів би, щоб він прочитав той контракт, який він зробив з Бартлїєм. Хвала Богу, що я вже подужав — додав полковник, і випростував ся як сьвічка, хоч все ще держав палицю в руцї, котрою підпирав ся. — Тепер я вже дам собі раду з тим злодюгою і викину его зі всею его зволочию. — По сих словах став він розлючений походжати по комнатї і вистукувати палицею по підлозі.

(Дальше буде).

дикім подружу вінчають ся тепер законно мимо посту за диспенсою, а то длятого, щоби на случай покликаня на війну забезпечити свої родини. Головно жиди, які жиють часто в т. зв. „рятуальнім" супружестві замінюють его на „законне". В разї покликаня мужа на війну, а потім в разї его смерти на війнї законній жінцї і дїтем належить ся пенсия, в противнім разї жінка і дїти остали би без удержаня.

**— Знесене стемпльованя листів.** На основі дозволу міністерства торговлї зносить ся у всїх урядах почтових львівского округа на пробу вибиване денного стемпля приходу, взглядно відходу на всїх родах непоручених посилок листових, однак з отсими виїмками: 1) При всїх листових посилках, при яких має ся допильнувати час їх переховання, як прим. при листових посилках poste restante, на листових посилках відданих в переховане, взглядно до дорученя готелевим портиєрам і т. п., 2) при листових посилках, які наспіли зі спізненем, або які хибно були вислані, 3) при листових посилках, які мусять бути дальше вислані за адресатом, або звернені на місце надачи, 4) при всїх листових посилках експресових і 5) при всїх урядових посилках, с. є листових посилках, висиланих властями і урядами, яким прислугує право неоплачуваня почти до таких самих властий або урядів або також до приватних осіб. В наведених випадках будуть почти вибивати стемпель їх приходу з зазначенем дати.

**— Пригоди на зелїзницях.** Вчера стала ся на дворци на Підзамчу нещаслива пригода. З Бродів приїхала панна Мария Матейківна а висївши з ваґона, спостерегла ся, що забула у ваґонї якийсь пакунок. Отже вернула ся до ваґона, але на нещасте так очевидно зле стануда на ступень, що поховзнула ся і упала а в тій хвили колеса рушаючого ваґона обтяли її пальцї у ніг. — В Чернівцях на шляху зелїзницї, що сполучає таможний головний дворець з міским городом, переїхав поїзд особовий їдучого шляхом 60-лїтного зарібника Василя Ловчиньского, котрий згинув на місци.

З Тернополя доносять знов про таку пригоду: Дня 2 с. м. о 8 год. рано на стациї зелїзничій в Тернополи поїзд, виїзджаючий до Збаража о 8 год. рано, до котрого були приставлені дві льокомотиви, був вже в повнім бігу, коли стовкнув ся з ваґоном товаровим, що гнав по шинах від сторони Збаража. Стовкнене було так сильне, що обі льокомотиви по части ушкодило а віз пакунковий так розбив ся, що пакунки повипадали з него на шлях та й один віз особовий значно ушкодило. З якої причини ваґон товаровий котив ся по шинах, годі знати; здає ся, що то сильний вихор, який лютив ся через цїлу ніч, висунув его на шини і гнав ним по шляху. З людий нїхто поважнійше не потерпів. Кондуктори і кількох подорожних жалують ся лиш на легке ушкоджене і болї.

# Всячина
## для науки і забави.

**— Нова теория о пастаню сонїчного сьвіта.** Славний нїмецкий мислитель Емануїл Кант і не менше славний француский учений Петро Ляпляс висказали мало що не рівночасно, хоч не зависимо один від другого, свої здогади, в який спосіб настав цїлий наш сонїчний сьвіт. Після їх здогаду, всї планети, що тепер кружать довкола сонця, творили разом з сонцем одну величезну сьвітову мраковину, з котрої з часом в наслїдок руху оборотового відривали ся серединою сбручки, котрі відтак збивали ся в одну круглу масу і так витворили ся поодинокі планети, між ними і наша земля, підчас коли осередок первістної сьвітової мраковини остав ся і доси та творить наше сонце. Тепер же американьский учений, професор Сі (See), управитель маринарскої звіздарнї Сполучених Держав, ставить иншу теорию, котра готова заступити згадану повисше Канта і Ляпляса.

Проф. Сі передовсїм перечить тому, щоби планети нашого сьвіта відривали ся колись від сонця. Цїлий наш сонїчний сьвіт — каже він — був колись заточковатою (спіральною) мраковиною, котра займала далеко більший простір, як теперішний цїлий наш сонїчний сьвіт, а настала она в той спосіб, що внаслїдок взаїмного впливу звинули ся в заточку дві або й більше струй сьвітового пороху. Тоті струї всесьвітного пороху мусїли стрітити ся з собою в той спосіб, що настав вировий рух довкола одного осередкового вира. Позаяк мраковина звивала ся так внаслїдок свого власного взаїмного впливу, то заточка стягала ся щораз більше і більше а в тих вирах поробили ся ядра, котрі почали кружити довкола осередка великими подовгасто круглими еліптичними дорогами. Тоті ядра в тих струях пороху стали ся, так сказати би, зародками планет, котрі ставали щораз більші в міру того, як призбирували на собі щораз більше сьвітового пороху. Рівночасно і їх дороги ставали щораз вузші та заокруглювали ся щораз більше а то внаслїдок того опору, який стрічали нові тїла небесні в тій масї, що їх окружала.

Тота якась маса, тото ставляче опір медіюм, про котру вже тілько ваговорило ся в астрономії, містить в собі після проф. Сі цїлу загадку тої тайни, длячого дороги планет і їх місяців суть майже круглі, факт, котрий, відколи єсть наука, викликував найбільший подив у учених, особливо же у математиків. Сонїчний сьвіт був, бачите, первістно далеко більший, займав далеко більше простору і аж по мілїонах лїт стягнув ся, став вузший а то внаслїдок того, що дороги планет поволи зменшили ся і заокруглили ся внаслїдок згаданого опору. Позаяк і найдальша звістна нам тепер планета Нептун має майже зовсїм круглу дорогу, то проф. Сі єсть тої гадки, що поза дорогою Нептуна єсть ще богато планет більших як Нептун, котрі треба ще відкрити. Як би Нептун був вже послїдною планетою, то его дорога не була би так кругла. Противно же єї круглість показує, що тота планета кружила через довгий час через якесь медиюм з великим опором довкола сонця. З того можна би вносити, що маса великої мраковини в тій віддали від осередка, в якій знаходить ся Нептун, не була ще досить густа, щоби дати достаточно творива і для планет поза ним. Длятого на погляд проф. Сі наші дальновиди не досягнули ще самого краю сонїчного сьвіта.

**— Запаковані люди** або цікавий рахунок: Коли би ми всїх 1580 мілїонів людий, що жиють на земли, хотїли запакувати до одної великої скринї і для кождого чоловіка визначили в нїй місце 2 метри довготи, 1 метр ширини і пів метра висоти, то як велика була би тодї кожда грана тої скринї?

Відповідь: Як би кожда грань була 1165 метрів довга, то скриня була би вже за велика. Тодї можна би ще звиш мілїон людий більше запакувати до неї. Коли би ми для кождого чоловіка замість 1 метра ширини, визначили в тій скринї лиш дві третини метра, то можна би всїх людий на сьвітї запакувати до скринї, котрої кожда грана була би 1000 метрів довга. Всїх людий на сьвітї можна би длятого запакувати в один гранний або кубічний кільометер.

**Двозначно.**
А.: Звідки ви взяли тоті мамутові кости?
Б.: То ще памятка по моїм небіщику вуйку.
А.: Мусїв пишний собі бути.

**Нервовий.**
Кельнер (до гостя): Чим можу служити?
Гість: Принесїть менї печеню, але великую, бо мене кожда дрібничка роздразнює.

# Телеґрами.

**Будапешт** 3 марта. Часописи коментують вчерашну подію в комісиї банковій і підносять, що она виявила дисгармонію межи партиями коаліциї. Однак не виключена надія, що роздор дасть ся ще усунути.

**Білград** 3 марта. Нинї під проводом короля відбула ся рада мінїстрів. По 3-годинних нарадах постановлено однодушно відповісти на представлене держав, що Сербія **не може взяти назад жадань, сформулованих скупштиною в звістній резолюциї.** Сербія числить все ще на справедливість Европи, **але не може відступити від територияльних жадань і від жаданя автономії Босни і Герцеґовини.**

**Льондон** 3 марта. Королева перестудила ся і длятого не возьме участи в заповідженім на нинїшний вечер принятю.

**Константинополь** 3 марта. „Jeni Gazetta" довідує ся, що рада мінїстрів побоює ся, що з нагоди Великодних сьвят прийде в Македонїї межи членами всїляких віроісповідань до заворушеня і длятого постановлено справу церковну як найскорше залагодити, а поки що поручено мінїстрови війни, щоби поробив відповідні зарядженя.

**Баку** 3 марта. Копальнї нафти в Бібі Ейбат горять. Доси згоріли: 5 закопів і один маґазин ропи фірми Сувальо, 1 закоп фірми Ротшільд, 2 закопи фірми Шібея і 2 закопи фірми Вотан. При пожежі зловлено двох людий підозріних о підпалене. Суть то селяни магометани. Огонь слабне.

**Тридент** 3 марта. Після вістий, наспівших до турецкої команди войскової, засипаних лявиною стрільців вcase виратовано.

**Веллюно** 3 марта. В селї Тассенї засипала лявина два доми, в котрих було 13 осіб.

**Рим** 3 марта. „Osserv. Romano" доносить: Папа набавив ся внаслїдок непогоди легкої перестуди і постановив за радою лїкарів здержати ся на кілька днів від авдиенций.

# Господарство, промисл і торговля.

## Цїна збіжа у Львові.

дня 26 лютого:

| Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. | | | |
|---|---|---|---|
| Пшениця | 11·10 | до | 12·40 |
| Жито | 9·30 | до | 9·60 |
| Овес | 7·70 | до | 8·— |
| Ячмінь пашний | 7·40 | до | 7·70 |
| Ячмінь броварний | 7·70 | до | 8·50 |
| Ріпак | —·— | до | —·— |
| Льняника | —·— | до | —·— |
| Горох до вареня | 8·50 | до | 11·50 |
| Вика | 8·50 | до | 9·50 |
| Бобик | 7·70 | до | 8·— |
| Гречка | —·— | до | —·— |
| Кукурудза нова | —·— | до | —·— |
| Хміль за 56 кільо | —·— | до | —·— |
| Конюшина червона | 70·— | до | 80·— |
| Конюшина біла | 35·— | до | 55·— |
| Конюшина шведска | 70·— | до | 80·— |
| Тимотка | 26·— | до | 32·— |



За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Ловиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).